

SKATTEMINISTERIET

Notat

J.nr. 2010-380-0001

07-03-2011

Evaluering af forsøgsordningen om eftergivelse af gæld til det offentlige for socialt udsatte grupper

På finansloven for 2005 blev der afsat 25,0 mio. kr. årligt i fire år til et forsøg med gældseftergivelse for socialt svage grupper, jf. FL 2005, § 15.75.28.50.

Lovgrundlaget for indførelse af en forsøgsordning for gældseftergivelse

Regler om forsøgsordningen for eftergivelse af gæld til det offentlige for socialt udsatte grupper blev vedtaget ved lov om ændring af lov om tilskud til afvikling af studiegæld og om eftergivelse af studiegæld lov nr. 510 af 7. juni 2006, jf. bekendtgørelse af lov om tilskud til afvikling af studiegæld og om eftergivelse af studiegæld samt om forsøg med eftergivelse af gæld til det offentlige for socialt udsatte grupper, lov bekendtgørelse nr. 1063 af 25. oktober 2006.

I den oprindelige lov blev indsat en revisionsbestemmelse, lovens § 16 j, stk. 3, hvoraf det fremgik, at Skatteministeriet i samarbejde med Socialministeriet et år efter ordningens ikrafttræden skulle foretage en vurdering af afgrænsningen af ordningen. Baggrunden var, at det fandtes hensigtsmæssigt efter et år at se på udnyttelsen af bevillingen, herunder om der er behov for visse justeringer.

Loven indeholder endvidere en evalueringsbestemmelse, lovens § 16 j, stk. 3, hvorefter Skatteministeriet i samarbejde med Socialministeriet skal foretage en evaluering af forsøgsordningen pr. 1. januar 2010.

Baggrund for forsøgsordningen

Baggrunden for forsøgsordningen var, at en spørgeskemaundersøgelse foretaget af Social Forsknings Institut (SFI) viste, at gæld til det offentlige for de svageste kontanthjælpsmodtagere kan være en barriere for at komme i beskæftigelse, fordi en evt. økonomisk fremgang som følge af beskæftigelse vil blive mødt med krav om afdrag på den offentlige gæld fra inddrivelsesmyndighederne, jf. SFI-rapport 03:27. Samtidig er det en forudsætning for at få gældssanering efter de almindelige regler i konkursloven, at skyldnerens økonomiske forhold er afklarede. Det betyder, at fx kontanthjælpsmodtagere normalt ikke kan opnå gældssanering efter disse regler, da ledigheden anses for at være midlertidig i og med kontanthjælp er en midlertidig ydelse.

Ikrafttrædelse

Reglerne trådte efter notifikation i EU i kraft den 1. februar 2007, jf. bekendtgørelse om ikrafttræden af visse bestemmelser i lov om ændring af lov om eftergivelse af gæld for socialt udsatte grupper nr. 34 af 9. januar 2007.

Formål med ordningen

Sigtet med ordningen er på forsøgsbasis i 4 år at etablere et regelsæt, som giver mulighed for gennem eftergivelse af gæld til det offentlige at fremme, at det økonomiske incitament til at komme i arbejde for personer, der har været i lang-

varig offentlig forsørgelse, ikke bliver fjernet ved krav om tilbagebetaling af gæld, samtidig med at der skabes incitament til at fastholde skyldneren i beskæftigelse. Forslaget skal ses som et målrettet beskæftigelsesfremmende initiativ for de langvarige kontanthjælpsmodtagere.

Ændring af ordningen

Efter vurdering af ordningen 1 år efter ikrafttrædelsen blev denne lempet, idet ordningen i det første år blev anvendt i meget begrænset omfang i forhold til forventningerne. I alt opfyldte 57 ansøgere betingelserne for at få gældseftergivelse, hvilket var langt under det estimerede tal i forbindelse med lovforslagets fremsættelse.

Reglernes indhold

Reglerne går efter lempelsen ud på, at skyldnere, som i mindst 3 år inden for en periode på 4 år har modtaget hjælp efter § 11 i lov om aktiv social politik (kontanthjælp, starthjælp eller tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats) eller introduktionsydelse efter kapitel 5 i integrationsloven, kan få eftergivet deres gæld til det offentlige.

Det er en betingelse for etablering af eftergivelsen af gæld til det offentlige, at skyldneren har fået tilsagn om ordinær, ustøttet beskæftigelse, om optagelse på en ordinær uddannelse, eller at skyldneren er visiteret til revalidering, herunder forrevalidering efter kapitel 6 i lov om aktiv socialpolitik, eller har fået tilbudt fleksjob.

Når ansøgeren opfylder betingelserne for eftergivelse af gæld til det offentlige, nedskrives gælden over 4 år med 1/48 om måneden. Dette gælder såvel for skyldneren som den offentlige fordringshaver. Afbrydes tilsagnet om gældseftergivelse med den begrundelse, at skyldneren igen overgår til offentlig forsørgelse eller på grund af misligholdelse, det vil sige nye krav fra en offentlig fordringshaver, stilles eftergivelsen af gælden hos såvel skyldneren som fordringshaver i bero eller bortfalder.

Ordningen indebærer en kompensation til fordringshaverne ved anvendelse af de afsatte midler efter fradrag for administration. Afregning til fordringshaverne sker 1 gang om året og opgøres ved årets udgang. De indfrielede beløb fordeles forholdsmæssigt mellem de offentlige kreditorer, hvis tilgodehavender bliver berørt af gældseftergivelsen.

Bevilling af gældseftergivelse sker på objektive kriterier, hvorfor kompensationsprocenten er variabel inden for loftet på 10 % afhængig af, hvor megen gæld, der eftergives i et kalenderår, hvor der er 25 mio. kr. til rådighed til kompensation. Netop på grund af de objektive kriterier, er der ikke nogen overgrænse for, hvor høj den samlede gældseftergivelse i et givent år kan blive.

Information om ordningen

Information om reglerne til målgruppen, rådgivere og sagsbehandlere er sket ved annoncering i dagspressen, herunder i landets gratisaviser. Herudover er der oplysninger om ordningen både på Indenrigs- og Socialministeriets og SKATs hjemmesider. Medarbejdere i SKAT er orienteret om ordningen på SKATs intranet, og alle inddrivelsesmedarbejdere i SKAT er derudover informeret om

ordningen på interne lovororienteringsmøder. Indenrigs- og socialministeriet har orienteret kommunerne om ordningen via et nyhedsbrev. Derudover er der informeret i en pjece, som er distribueret til steder, hvor målgruppen for ordningen formodes at komme.

Status pr. 1. januar 2010

	2007	2008	2009	I alt
Aktive eftergivelser	35	37	55	127
Bero pga. kontanthjælp				2
Bero afventer svar fra kommune				1
Ophørte eftergivelser*	3	10	24	37
Afskrevet pga. eftergivelse				1
Afskrevet pga. død				1
I alt godkendte				169
Afslag formelle betingelser				203
Afslag anden årsag				68
Bortfaldet ansøgn./el. fejlloppet				21
I alt modtaget ansøgninger				461

* heraf er 7 af dem ophørt pga. kontanthjælp i 12 måneder.

Afslagsgrunde

Afslag på formelle betingelser:

Ansøgerne, der har fået afslag på det, der ovenfor er anført som formelle betingelser, fordeler sig stort set på to grupper, nemlig ansøgere der har fået afslag fordi

- de modtager førtidspension eller arbejdsløshedsunderstøttelse eller
- de ikke har modtaget kontanthjælp m.v. i 3 år inden for 4 år.

Kompensation:

Kompensationsprocenten for de 3 år, ordningen har eksisteret sat til det maksimale – 10 %.

Modtager	Udbetalt (kr.) 2007	Udbetalt (kr.) 2008	Udbetalt (kr.) 2009	Udbetalt i alt
Kommuner	175.780	252.336	235.798	663.914

SKAT	243.229	155.502	188.355	587.086
DSB – Metro Service m.v.	18.876	6.934	3.405	29.215
DR	23.464	26.635	18.001	68.100
Andre statslige kreditorer	115.267	282.769	205.089	603.125

Der har været afsat 75 mio. kr. til ordningen i de 3 første år og der er brugt under 2 mio. kr. til kompensation.

En samlet oversigt over kompensationsbeløbene fremgår af bilag 1.

Sagsbehandlingstiden for ansøgningerne er ca. 1-2 måneder. Dette skyldes bl.a. at der mangler oplysninger, dokumentation og attestationer samt at det har vist sig, at det har været nødvendigt at kontrollere attesterede oplysninger.

Status

Som det fremgår af ovenstående er ordningen også efter at der er sket lempelser anvendt i meget begrænset omfang i forhold til forventningerne. I alt har 169 ansøgere opfyldt betingelserne for at få gældseftergivelse.

På den baggrund, vil ordningen ikke blive forlænget.

Bilag 1

Oversigt over samtlige kompensationsbeløb

Kompensationsprocenten er årene 2007, 2008 og 2009 er sat til det maksimale – 10 %.

Modtager:	Beløb i kr. 2007	Beløb i kr. 2008	Beløb i kr. 2009
Danmarks Radio	23.464,13	26.635,20	18.001,05
DSB	18.138,70	6.482,1	2.797,00
Metro Service	682,50	117,50	607,05
Trafikselskabet Movia	55,00	55,00	
Øvrige trafikselskaber		279,80	
SKAT	243.228,91	155.501,69	188.355,36
Øvrige statslige kreditorer	115.267,49	282.769,31	205.089,11
Københavns Kommune	19.406,70	26.780,38	27.008,78
Frederiksberg Kommune	76,00	4.370,40	58,40
Ballerup Kommune	50,00		
Gladsaxe Kommune	3579,55		16.211,10
Glostrup Kommune	9.161,60		
Albertslund Kommune	6.328,94		
Høje-Tåstrup Kommune		1.548,81	
Ishøj Kommune		578,97	
Furesø Kommune		1.511,70	
Rødovre Kommune	9.347,13		12.453,55
Tårnby Kommune			9.756,57
Helsingør Kommune	29.049,70		461,70

Hillerød Kommune	7.813,48	1.905,72	1.671,41
Køge Kommune		28.844,41	628,80
Halsnæs Kommune			12.356,67
Solrød Kommune			1.167,90
Odsherred Kommune	667,40		
Holbæk Kommune	480,00		
Kalundborg Kommune	2.126,88		
Stevns Kommune			9.488,08
Slagelse Kommune		304,26	
Lejre Kommune		171,00	
Lolland Kommune		160,00	200,00
Næstved Kommune	1.857,00		
Guldborgsund Kommune			11.889,12
Vordingborg Kommune			4.222,23
Bornholms Regionskommune	11.305,97		
Middelfart Kommune		4.819,30	16.949,56
Assens Kommune		875,00	
Kerteminde Kommune		685,27	
Nyborg Kommune		3.361,37	
Odense Kommune		23.254,51	1.689,16
Svendborg Kommune		683,32	
Nordfyns Kommune		14.144,83	
Ærø Kommune		365,40	
Sønderborg Kommune	11.868,46	2.474,59	3.532,22
Åbenrå Kommune			1.257,40
Tønder Kommune			410,00
Esbjerg Kommuner	8.169,47		11.616,49
Fredericia Kommune			22.482,49
Varde Kommune	917,90	970,40	
Horsens Kommune		9.271,79	

Kolding Kommune	17.187,62		
Vejle Kommune	1.541,05	9.056,96	
Herning Kommune	1.170,96		30.948,08
Struer Kommune	9.589,03	354,00	
Favrskov Kommune	230,00		
Randers Kommune	4.806,04		3.322,62
Silkeborg Kommune	764,83	6.520,55	
Skanderborg Kommune			4.703,27
Århus Kommune	10.680,07	79.360,83	7.815,51
Morsø Kommune		490,51	
Thisted Kommune		550,00	
Brønderslev Kommune			1.560,70
Rebild Kommune	1.732,50		
Frederikshavn Kommune			
Ålborg Kommune	5.883,29	7.150,14	11.544,43
Hjørring Kommune			10.392,09
Udbetalt i alt	576.636,30	724.176,99	650.648,35

Kompensationsbeløbet til ”Øvrige statslige kreditorer” dækker blandt andet studiegæld til Økonomistyrelsen, misligholdt studiegæld, for meget udbetalt uddannelsesstøtte, parkeringsafgifter og grøn ejer-/vægtafgifter.